

Obsah	strana
Plánované akce	1
Jubilanti	1
Zpráva starosty Slováckého krúžku v Brně	2
František Bartoš	5
Folklorní akce	
Myslivořice 2006	9
Pospolu	9
Zájezd do Bosny a Hercegoviny	10
Jedna bosenská noc	15
Předhodové zpívání	16
Názory, diskuse, polemiky	
Zamyšlení nad létem 2006	18
Reakce na článek Pohledy a pocity od soudné stolice	19

Plánované akce

středa 15.11.2006 beseda, Klub University obrany Šumavská 4
sobota 25.11.2006 Slovácký krúžek v Praze pořádá setkání krúžků , KZ Domovina
středa 6.12.2006 beseda - Mikuláš, Klub University obrany Šumavská 4
středa 20.12.2006 vánoční beseda, Klub University obrany Šumavská 4
17.1.2007 šmak oharků a valná hromada 'Kružku', Klub University obrany Šumavská 4
pondělí 19.2.2007 fašanková beseda, Klub University obrany Šumavská 4
pátek až neděle 19.-21.1. Po stopách Zlaté lyže, Pension U Pramene, Tři Studny
sobota 3.2.2007 ples, Kongresové centrum BVV,a.s.

Jubilanti

jméno	narozen	věk
Radoslav Svobodník	7.12.1921	85
Ing. Zdeněk Smělík	10.12.1936	70

Jubilantům přejeme mnoho štěstí, pevné zdraví a spoustu příjemných chvil strávených ve Slováckém krúžku v Brně.

Zpráva starosty Slováckého krúžku v Brně o stavu krúžku v roce 2005

Vážení krúžkaři,

podobně jako v minulých letech se pokusíme nastítnit, jak jsme v loňském roce naplňovali naše stanovy, v čem jsme byli úspěšní a v čem máme rezervy. Leccos se nám podařilo, a to zejména v té činnosti, která by měla být našemu Krúžku nejvlastnější, a totiž v činnosti spolkové. Oproti roku 2004 stoupl počet platících členů na 200, což ovšem není, vzhledem k tomu, kolik lidí chodí na besedy u cimbálu a kolik nových tanečníků je v taneční složce, zase až tak moc. Všichni naši příznivci by se měli stát platícími členy Slováckého krúžku, protože spolek žije také (a vlastně především) z příspěvků a jeho význam se, mimo jiné, měří i jeho velikostí. Kromě platících členů má Krúžek i své členy čestné – je jich sedmnáct. Pro pořádek si je dovolím vyjmenovat, protože mnozí z Vás je jistě ani neznají - jsou to Antonín Bartošík, Jan Beránek, Ladislav Bulíček, Marie Bulíčková, Pavla D'Ambrozovová, Zdeněk Fajbus, Hilda Hejná, Yvona Janošíková, Oldřich Krejčí, Jan Miroslav Krist, Zdena Kristová, Josef Kučera, Jaromír Nečas, Bohuše Pavlíková, Jiřina Veškrnová a Rostislav Viktorin. V loňském roce jsme se bohužel navždy rozloučili s naší čestnou členkou Zdenkou Jelínkovou, jejíž památka ovšem mezi námi i nadále bude žít. Počet čestných členů krúžku naopak rozšířil prof. Luboš Holý, který byl výborem jmenován při příležitosti svých pětasedmdesátých narozenin.

Každoročním vrcholem krúžkařské činnosti je bezesporu ples Slováckého krúžku. Loňský 55. slovácký ples se konal v sobotu 29. ledna tradičně v Kongresovém centru na brněnském Výstavišti. Hrála Dechová hudba Skoroňáci, předtančení tentokrát obstaral národopisný krúžek z Archlebova. K slavnostnímu zahájení plesu patří neodmyslitelně defilé krojovaných návštěvníků. Bylo jich loni méně než obvykle, také návštěva plesu nebyla závratná, což bylo způsobeno zřejmě také tím, že v té době začínaly na Brněnsku prázdniny. Na plese tak nebyla i celá řada krúžkařů. Z těch početnějších krojovaných skupin bychom mohli jmenovat Vracovjáky, Dolněmčany, kromě nich ty byly spíše jen páry či několik párů – tradiční Jundrováci, Lučina, chasa z Moravské Nové Vsi, páry z Uherského Brodu, Černovic, Doubravníka, Žďáru nad Sázavou, Líšně a také samozřejmě zástupci pražského krúžku. Bratislaváci chyběli, neboť jejich ples se konal ve stejnou dobu. Ples ovšem byl finančně úspěšný, přesto bychom se však měli zamyslet na jeho propagaci. Samozřejmě, ples by se jen stěží mohl uskutečnit, nebýt obětavé práce mnoha členů výboru a krúžkařů na jeho přípravách. Jmenovitě je však třeba zmínit práci místostarosty ing. Rosti Viktorina, který zajišťoval prostory pro konání plesu, domlouval dechovku a měl na starosti také distribuci vstupenek. Tombola by se neuskutečnila, a ples by tak skončil ve finančním

propadu, nebýt Bohunky Pavlíkové. K výzdobě sálu přispěl nemalou měrou také Zdeněk Fajbus a zapomenout samozřejmě nelze na naši hospodářku Romanu Ningerovou, která má s tím, jak se rozvíjí a košatí krúžkařské aktivity, starostí s krúžkovými financemi čím dál tím více, počínaje vybíráním příspěvků, přes vyúčtovávání nejrůznějších autobusových přeprav a složitým vyúčtováváním grantů konče. Je obdivuhodné, jak vše bravurně a s přehledem stíhá. Takového pokladníka by nám mohla závidět nejedna profesionální organizace.

Tím, co dělá Krúžek krúžkem, jsou bezesporu besedy u cimbálu. V loňském roce jsme jich zorganizovali 10, navíc téměř všechny s nějakým programem. V lednu to byl již tradiční oharkový šmak, v únoru se uskutečnila fašanková beseda, v březnu jsme měli besedu výjimečně v obřanské Orlovně, a ukázalo se, že změna prostředí někdy není od věci, protože to byla jedna z nejvydařenějších besed v loňském roce vůbec, jejímuž konci a bujarému zpěvu na obřanské zastávce asistovala poprvé od roku 1989 také policie... V dubnu měla být uspořádána beseda s koštem vína, která se však kvůli nejasnostem ve vinařském zákoně odložila až na červen, a nebyla tentokrát až tak úspěšná, vyvolala v Krúžku také tření mezi jednotlivými složkami, které se reflektovalo i na stránkách Krúžkozoru a rozhodně nepřispělo k pozitivní atmosféře v Krúžku. Nechci zde tento případ dále rozmazávat, jen znovu upozorňuji na to, že Krúžek si děláme pro sebe, pro slovácký folklór a netřeba si tedy život ztrpčovat. V květnu pak pokračovala naše snaha o naplnění osvětového poslání Krúžku přiblížením dalších regionů, tentokrát regionu Veselska v podání souboru Spinek z Vnorov a jeho cimbalovou muzikou. V říjnu se více než vyvedly krúžkové Havelské hody, jako obvykle velmi hojně navštívené. Vánoční beseda byla obohacena novým programem osvědčené již autorky Petry Haluzové, s nímž Krúžek také velice úspěšně vystoupil v chrámu premonstráckého kláštera v Louce u Znojma a v dominikánském klášterním chrámu v Uherském Brodě a také v lednu v chrámu sv. Augustína na Kraví Hoře. Znojemské vystoupení mělo i svoji dohru v podobě besedy u cimbálu ve štukovém sále kláštera, s koštem znovínského vína a podle ohlasů v místním tisku Krúžek zanechal ten nejlepší dojem. Suma sumárum, s besedami a jejich náplní můžeme být více než spokojeni. Dobrá byla i spolupráce s vedením klubu Univerzity obrany, které již v podstatě potichu odvolalo svoje omezení konců besed na desátou hodinu a vychází Krúžku všemožně vstříc.

V minulém roce jsme hojně posilovali také naši souvztažnost s bratrskými krúžky z Bratislavy a Prahy, tím spíše, že jsme tradiční setkání opět organizovali my. Jako obvykle se pečlivého programu setkání, spojeného s poznávacím zájezdem po velkomoravské Moravě, ujala Zdena Kristová. O průběhu setkání snad netřeba více hovořit, popsal jsem jej dostatečně v Krúžkozoru č. 68 na s. 7–10.

Náš Krúžkozor, jehož jsme loni vydali čtyři čísla – 67. v dubnu, 68 v červnu, 69 v říjnu a 70 v prosinci se již etabloval i s novou redakcí vedenou Dr. Václavem Linhartem a Evou Podbrdskou a především je nutno zdůraznit, že díky Jaroslavu

Homolovi získal i nový, velmi slušivý háv. Jaroslav také přičinil nové logo Slováckého krúžku a přislíbil do budoucna vypracovat i návrh na plakát Krúžku a pozvánku. Jisté drobnosti s grafickou úpravou ještě společnými silami vychytáme, pravděpodobně i tak, že Krúžkozor budeme tisknout profesionálně. Domnívám se, že si to zaslouží. Loňský ročník Krúžkozoru obsahoval řadu zajímavých reportáží z krúžkařských akcí, sondáží do historie Krúžku, bohužel i řadu nekrologů, domnívám se, že se nám podařilo vyplnit loňské předsevzetí, že by Krúžkozor by měl zachytit všechny akce Slováckého krúžku, a stal se tak skutečně krúžkařskou kronikou. Nechyběly ani četné polemiky, z nichž některé ovšem svým obsahem podle mne byly irelevantní a dokonce svým způsobem poškodily i dobré jméno Krúžku. I zde je zapotřebí se zamyslet nad tím, jestli vždy dobře známe a promýšlíme to, co kritizujeme. Všem autorům, kteří berou tiskovinu Krúžku za svoji a se svými názory do Krúžkozoru přispívají, patří velký dík. Možná je zapotřebí ještě více posílit recenzní činnost zaměřenou na novou, národopisně orientovanou regionální literaturu, abychom tak náš krúžkový časopis přivedli k dokonalosti.

Krúžek je také zapojen do moderního způsobu komunikace a propagace, neboť má svoji internetovou stránku, již založil Zdeněk Kopřiva a o níž se stará Jan Privarčák. Řekl bych, že stránka je slušně navštěvována i aktualizována (k 16. lednu 2006 12 130) a stává se nepostradatelným prostředníkem Krúžku u těch, kteří používají moderní komunikační systémy. Na našich webových stránkách lze najít i archiv Krúžkozoru, fotografie ze zajímavých akcí a řadu dalších potřebných informací. Adresa stránky zní www.kruzek.cz.

Snad jen název našeho spolku tam není dobře uveden: Slovácký krúžek totiž není „folklórní soubor a sdružení milovníků slováckého folklóru“ ale spolkem, jehož součástí je také folklórní soubor. Na přesné definici bychom se měli na příští valné hromadě shodnout. Krúžek má také svoji vývěsní tabuli na Joštově ulici, o níž se stará a zavčas aktualizuje Lucie D' Ambrozová.

K valné hromadě roku 2006 byla také připravena tištěná podoba stanov Slováckého krúžku tak, jak byly schváleny na valné hromadě roku 2004.

K činnosti Slováckého krúžku také neodmyslitelně patří krúžkařský soubor. Skládá se ze tří složek — taneční, mužského a ženského sboru a samozřejmě z muziky. V taneční složce je v současnosti aktivních 24 tanečníků a tanečnic. Složku od jara 2004 vedla Mgr. Petra Haluzová (která ovšem k červnu 2006 vedení složila do rukou výboru a nově zvoleným vedoucím se od tohoto měsíce stal ing. Jiří Kroulík. V mužském sboru působí 20 zpěváků, aktivně se však zúčastňuje 12 (umělecký vedoucí Josef Donné a Jan Beránek, organizační vedoucí Václav Linhart) v ženském 16 zpěvaček (umělecká vedoucí Yvona Janošíková, organizační vedoucí Božena Rosenbergová) v muzice pak působí osm kmenových muzikantů (primáš Josef Pokorný) a několik nepravidelně docházejících hudebníků, hrajících zejména a v podstatě výhradně na besedách u cimbálu, popř. na některých výjezdech. V roce 2003 vznikla při Krúžku také nová muzika, pro níž se vžil neoficiální název Mladá muzika Slováckého krúžku,

již vede primáš Jan Omasta a Eva Podbrdská. Muzika Krúžku tedy má v současnosti k dispozici poměrně hodně muzikantů. Kromě toho má také Krúžek svůj Slováček, jež vede Pavla D'Ambrozová, který má v současnosti 50 členů a muziku, již si vzal na starost Jan Beránek, čítající 6 muzikantů.

Pokud jde o vystoupení, bylo jich v loňském roce mnoho a různých, od těch komornějších a účelových (např. na Balkanistickém symposiu v dubnu v Moravském zemském muzeu, v pořadu V. Štěpánka Lidová píseň a krajina v Etnografickém ústavu Moravského zemského muzea a tamtéž při narozeninách Luboše Holého) až po velká, festivalová (pod Křenovské májů, ženský sbor na přehlídce v Javorníku, mužský na festivalu v Brně, celý soubor na Vaření trnek v Dolním Němčí či na hodech ve Velké Bíteši). Řadu úspěšných vystoupení měl Slováček, který oslavil 30. let svého trvání ve velezdařilém vystoupení 10. června v Rubínu na Makovského ul. a 16. listopadu se představil na Besedě u cimbálu s novým cimbálem při vystoupení, věnovaném sponzorům tohoto cimbálu, dále absolvoval velké vystoupení na brněnském festivalu a řadu dalších...

Nelze ovšem zapomenout také na to, že Krúžek má proměně velký movitý majetek, který spočívá zejména v nástrojích – dvou cimbálech, dvou basách a ve velkém množství krojů a krojových součástek, často velice starých a etnograficky cenných. Krúžek pro tyto předměty zajistil v kulturním domě na Charbulově krojárně, do níž byl postupně přenesen veškerý krojový inventář a uskutečnila se také již dlouho očekávaná inventura. Neocenitelné služby Krúžku v tomto směru prokázala Hana Macháčková, která kroje čistí, spravuje a také je inventarizovala. Za to jí patří velký dík.

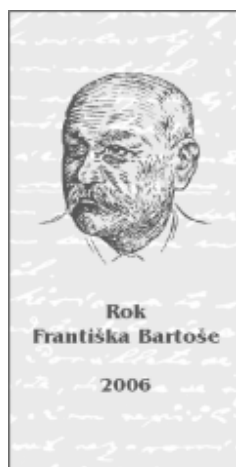
Všechny členy Slováckého krúžku bych chtěl na závěr vyzvat k aktivní práci nejen na krúžkařském dění, ale i v práci pro Krúžek či k podpoře Krúžku. Náš spolek je velký, má také velká vydání, takže peněz není nikdy dosti, proto ty, komu to nečiní zásadní problémy, vyzývám k dobrovolnému zvýšení svých členských příspěvků či k jinému daru pro Krúžek. Mnozí z Vás by jistě také mohli pro Krúžek obstarat sponzorský dar nebo inzerci od svých přátel podnikatelů. Čím „bohatší“ Krúžek bude, tím bohatší také může být jeho činnost na poli slováckého folklóru tak, jak nám to ukládají naše stanovy.

Václav Štěpánek, starosta

František Bartoš

(16. 3. 1837 – 11. 6. 1906)

je jednou z nejvýznamnějších osobností našeho kulturního života druhé poloviny 19. století.

V této době výrazně ovlivňoval svým mnohostranným dílem rozvoj celého národního života na Moravě. Byl bytostně spjat s ideami národního obrození a jejich realizaci v moravských podmínkách věnoval všechny své síly a schopnosti. Byl vynikající pedagog, etnograf, folklorista i dialektolog. Vše, co dělal a čemu se věnoval, mělo vždy jediného společného jmenovatele: všestranně upevňovat a rozvíjet národní uvědomění, kulturu a vzdělání.

Základ národního uvědomění získal František Bartoš v rodinném prostředí v rodné obci Mladcová u Zlína. Na svou dobu mimořádně vzdělaní zlíňští kantoři František a Josef Vojtěchovi v něm navíc vypěstovali touhu po vzdělání, které Bartoš získával za svízelných existenčních podmínek na gymnasiu v Olomouci a na universitě ve Vídni. Badatelskou houževnatost talentovaného studenta filologie pak rozvíjeli jeho universitní učitelé A. V. Šembera a F. Miklosi. Ti také podporovali jeho cílevědomé úsilí prospět vlastní práci národním i slovanským zájmům. Tuto zásadu pak Bartoš vždy uplatňoval vůči sobě i vůči svým žákům. Obdivuhodný rozsah jeho díla je toho výmluvným svědectvím.

Povahu, která dává přednost činu před proklamací, reprezentuje Bartošovo reformační úsilí v oblasti metodiky vyučování českého jazyka. Vydal více jak desítku učebnic a příruček, které výrazně pozvedly úroveň výuky českého jazyka a literatury na středních školách. Jeho „Malá slovesnost“ vyšla během třiceti let devětkrát. O „Rukověti správné češtiny“ napsal Jan Herben, že si zaslouží být „...do zlata zafasována, ale také i více čtena!“ Slovy těžko postižitelná je ovšem vlastní pedagogická práce Františka Bartoše. Imponoval svým žákům rozsáhlými vědomostmi, ryzím charakterem i publikačními

úspěchy. Vychoval řadu vynikajících osobností – Jana Herbena, Františka Bílého a další, které pak hrály významnou úlohu ve společenském i kulturním životě našeho národa.

Při všech svých pedagogických povinnostech a vědecké práci účastnil se Bartoš pilně i společenského a kulturního dění v Brně. Byl zakládajícím členem Ústřední Matice školské, ředitelem a protektorem ústavů „Vesny“ a mimo jiné několik let redigoval Časopis Matice Moravské. Jeho vlastenectví bylo prosto všech okázalostí. S neobvyklou skromností a obětavostí pomáhal i hmotně všude tam, kde viděl, že je třeba pomoci. Poskytoval finanční dary českým kulturním institucím i nemajetným studentům.

Dnes je širší veřejnosti znám František Bartoš především jako folklorista, etnograf a dialektolog. V poslední a největší ze tří jeho sbírek lidových moravských písní je jich zachyceno více než 2 000. Tuto sbírku vydal ve spolupráci s Leošem Janáčkem a za přispění mnoha sběratelů z řad venkovské inteligence, zejména učitelů a kněží. Dodnes ojedinělým dílem je jeho vynikající sbírka dětského folklóru „Naše děti“. Dětem je věnována i jeho vůbec poslední kniha, jejíž vydání se již nedožil: „Kytice z lidového básnictva“, ilustrovaná Adolfem Kašparem.

Z Bartošova pera je i řada prací národopisných. Ve svých národopisných monografiích podal souhrnný pohled na způsob života a kulturu venkovského lidu na Zlínsku, Valašsku, Moravských Kopicích a Podluží. Pozoruhodná je i skutečnost, že si například ve své studii Líšeň všiml sociálních vztahů na moravské vesnici, jejíž způsob života výrazně ovlivnila blízkost velkého města.

Svou Dialektologií moravskou – spisem o moravských nářečích – získal František Bartoš proslulost i ve vědeckém světě slovanském. Tomuto dílu byla udělena cena Akademie nauk v Petrohradě, vysoce ji hodnotili Fr. Miklosiċ a Jan Gebauer. Ten prohlásil, že v celé gramatické literatuře české nezná díla tak obsažného a spolu s obsahem tak pravdivého, jako jest Dialektologie Bartošova.

Čas podrobil i Bartošovo dílo tvrdé zkoušce. Mnohé z toho, co napsal, se stalo již jen dobovým dokumentem. Zůstalo však stále dost toho, co z jeho díla dodnes patří k živému národnímu dědictví. Patří jistě k pozitivní části bilance kulturních aktivit Zlínského kraje, že se právě jejich zásluhou dostává Bartošovo dílo do rukou všech, kteří se zabývají studiem lidové kultury a usilují o její uchování a rozvoj. Vydáním studií Moravský lid, Moravská svatba, Deset rozprav lidopisných, Líšeň a Kytice z lidového básnictva bude ukončen záslužný ediční projekt a splacen „stoletý dluh“, který jsme vůči dílu Františka Bartoše měli.

Mladcová a rodný kraj byly vždy drahé Bartošovu srdci. Písně z Mladcové otvírají jeho první sbírku moravských lidových písní. První jeho národopisná monografie je věnována Zlínsku. Domů se vracel rok co rok. Hledal tu a také nalézal nové síly do další práce. Domov mu poskytl přátele nejvěrnější, rodná Mladcová mu poskytla i místo k odpočinku poslednímu.

Dedikace v knihách, které mu věnoval Alois Jirásek, Ignát Herman, František Bílý, Jan Herben a další, svědčí o úctě, kterou k Františku Bartošovi chovali čeští spisovatelé. Přes všechny pocty, jichž se dostalo Bartošovi již za jeho života, však zůstal vždy člověkem skromným, z duše dobrým a ohleduplným. Když byl jmenován členem České akademie věd, prohlásil, že se pokládá jen za prostého dělníka na staveništi národní vzdělanosti.

Osobnost a dílo Františka Bartoše připomínáme u příležitosti stého výročí jeho úmrtí s přesvědčením, že má velmi co říci všem, kdo ovlivňují vývoj soudobé české kultury se zdůrazněním jeho vnímání historické odpovědnosti, jíž nikdy, nikým a za žádných okolností nemůže být zbavena žádná generace.

Možností, jak připomenout a zejména mladé generaci přiblížit osobnost a dílo Františka Bartoše, je téměř nepřeberné množství. Mnoho napoví i připojený stručný seznam jeho prací.

Důležité také je, že dvě z nich nově vydané – Lid a národ a Naše děti – lze získat v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně. K vydání v rámci Edice Zlínský kraj se připravuje Moravský lid.

Význam Bartošova díla pro kulturní a společenský rozvoj moderní společnosti zdůraznil věcně, leč naléhavě již Tomáš Baťa, když v roce 1929 prohlásil:

Památku Františka Bartoše oslavujeme ne na koních, ne tancem, ne pítkami. Nejdůstojnější oslava spisovatele jest, rozmnožíš-li jeho dílo, aby se stalo přístupné a užitečné všem lidem. Takto chceme my oslavit tohoto syna našeho kraje.

Pro region a pro město, které se k duchovnímu odkazu Tomáše Bati hlásí, nemůže být přesvědčivější inspirace ne k slavnostním prohlášením, ale k činům, z nichž i ten nejskromnější bude mít svou společenskou hodnotu.

Studijně-dokumentační středisko Františka Bartoše: Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně a Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

Zlín 2006

Folklorní akce

Myslibořice 2006

V sobotu 17.6.2006 jsme se sešli (všechny složky Slováckého krúžku v Brně kromě mužského sboru) na Charbulové ul., abychom ve 13 hod. odjeli do Myslibořic. Týdenní oslavy Diakonie mělo uzavřít naše vystoupení, které bylo zároveň generálkou na zájezd do Bosny. Jako loni jsme se převlékali v zámeckém sále Diakonie, tanečníci a tanečnice do hornáckých krojů a ženský sbor, do kyjovského letního kroje. Vystoupení se konalo jako loni v jídelně.

Na úvod zahrála muzika, po níž bylo úvodní slovo a následovaly figurální tance z Uherskobrodská (Na to sem k vám přišel ...). Poté zazpívala Yvona Janošíková sólo z Podluží (Eště si zazpívám pod zeleným stromem) a po něm tanečníci předvedli Sedlckou z Dolního Němčí (Dyž se šel okolo vrát ...). Ženský sbor zazpíval Ženské pijácké (Idú kupci po dědině ...) a Maměnky z Veselska (Pěkně zpívá rovno chodí ...) a pak tanečníci pokračovali Bobkovníky - Našskými - což jsou tance z Bystřice pod Lopeníkem (Šest dní do týdňa ...) a před přestávkou zazpívaly ženy milostné písničky z Bystřice pod Lopeníkem, (Dybych já vypila skrivánčí vajíčko ...) , tanečníci předvedli Odvedence z Uherskohradištska (Hradištu, Hradištu, nejsi hoden státi ...) a po odchodu chlapců tanečnice zakončily novým pásmem Pri trenčianskej skále ... až do konečného 'šohajičku, kdeže jsi?'

Po přestávce pokračovala opět muzika krátkým sólem, po ní nás tanečnice zavedly do dětství Dívčími hrami (Pásla sem ovce pod lejšú ...), následovaly tance z Korytné (Od Nového Města husaři jedú ...), sbor žen zazpíval nové pásmo Křepelila malá křepelka a tanečníci předvedli Podšable ze Strání (Ej, hora, hora...). Potom se představila sólistka Eva Filová s písní Zazpívaj, slavičku, sbor žen pokračoval pásmem Šohajičku, čí si, velice pěkný jsi ... za doprovodu cimbálu , tanečníci Fašankovými tanci ze Súchova (Sejem, sejem, konopice ...) a před samotným závěrem programu to byly ještě písně z Kyjovska (Létala, laštovčinka, létala ...) v provedení ženského sboru. Program ukončilo číslo muziky a tance z Kopanic (Oženil sa Kulibaj ...) a následovala děkovačka. Vystoupení souboru bylo v Diakonii příznivě přijato a jistě nezůstalo posledním v Myslibořicích.

Marcela Linhartová (ML)

Pospolu

V sobotu 17.6.2006 se uskutečnil v Dělnickém domě v Brně Juliánově na Jamborové ulici koncert k 57. výročí založení Vysokoškolského souboru písní a tanců Polana. Programem provázel Josef Trávníček.

Připomínám, že u zrodu souboru Poľana byl Milan Križo, tehdy člen Slováckého krúžku v Brně ('Krúžku'). Prvním primášem byl černý bratr Lazok, jehož syn Zdenek je vůdčí silou Nataliky. Soubor prezentuje slovenský folklor (tance z Kokavy nad Rimavicou, Podpoľania, tance a rozkazovačky z Raslavíc, čardáše z Hrochoti a Jelky, písně ze Zvolenské Slatiny, Ruských Peklán apod.).

Účinkovala Cimbalořá muzika Prespoľan, Hudecká muzika Poľana a taneční soubor. Jako upravovatel písní a zpěvák se s oběma muzikami představil Jan Beránek, čestný člen 'Krúžku'.

Cimbalořá muzika Prespoľan (www.prespolan.com) je dřívější kmenová muzika Poľany. Název přinesl Martin Hrbáč mladší z Veselí nad Moravou (syn primáše známé Hornácké cimbalořé muziky Martina Hrbáče) a vyjadřuje skutečnost, že muzikanti jsou z různých koutů Slovácka a slovenským písním a projevu je učil umělecký vedoucí souboru Stano Underman. Primáš Antoním Bukovský z Kobylí hraje terc ve známější Cimbalořé muzice Vonica Krumvíř. Výraznou postavou muziky je cimbalista Ladislav Bravenec z Březí u Mikulova, pocházející z rozvětvené rodiny podlužáckých folkloristů. Pavel vede mužský sbor v Dolních Dunajovicích, Zdenek působí v mužském sboru 'Krúžku' atd..

Prespoľan pokřtil kompaktní disk (CD) s názvem pořadu a chystá na podzim roku 2006 cyklus hudebních pořadů v divadle Svatoboj v Brně Maloměřicích. CD vznikl ve studiu Martina Zemana v Králově Poli.

Současná Hudeckou muziku Poľany vede Michal Zelinka (vyrostl v souboru Májek) a muzika se vrací k původní tvorbě z padesátých let.

V tanečním souboru se blýskl Dan Rosenberg, syn naší zpěvačky Ženi. Dobře si stojí zvláště tanečnice souboru, z nichž některé známe ze souboru Ondráš. Zpívají v plném tempu čistě i do značných výšek (a). V tanečním souboru působí Zlatka Potyková, autorka oficiálně čtrnáctideníku, prakticky však měsíčníku Folklorika v České televizi.

Po vystoupení následovala beseda s příznivci souboru.

VL

Zájezd do Bosny a Hercegoviny (dále BiH)

V sobotu 15.7.2006 se uskutečnil, po několika letech, opět dlouhodobý zahraniční zájezd souboru Slováckého krúžku v Brně (dále Krúžku). Zájezdu se účastnila zájezdová muzika, chasa a zpěvačky. Chyběl mužský sbor. Podle jeho stratégů musí být minimální počet zpěváků na vystoupení alespoň 10, aby kvalita zpěvu neutrpěla. Vzhledem k platnosti Zákona o počtu skutečně zúčastněných členů mužského sboru (viz článek Naše tradice v Krúžkozoru č.72) nebylo možné tento počet zajistit.

Rozloučit se přišel i starosta Krúžku, který zájezd zprostředkoval, ale dal přednost manželce. Za nejdůležitější označil vystoupení v Sarajevu (nejprestižnější festival BiH) a naše dívky si vyžádaly polibek na rozloučenou.

Po výjezdu z Brna se v autobusu konal první neoficiální košt buchet (náplní byly meruňky, rybíz, třešně apod.) Krůžku.

Jeli jsme známou trasou přes Mikulov na Vídeň. Cestou nás vítalo cca 50 větrných elektráren na rakouské straně. Cesta dálnicí skončila u slovinské hranice, kterou jsme překročili o půlnoci. O zábavu se po dobu zájezdu starala převážně muzika chasy včele s vedoucím nástrojem harmonikou.

Neděle 16.7. Nad ránem přejíždíme chorvatskou hranici a zastavujeme u Plitvických jezer. Jezera jsou od roku 1949 národním parkem. Tvoří je řetězec 16 jezer a jezírek plných ryb s krystalově modrozelenou vodou, pěnicími a hřmícími vodopády. Od roku 1979 jsou světovou památkou zapsanou na listině UNESCO.

K prohlídce volíme trasu C, zahrnující přejezd jednoho z jezer parníkem (vynecháváme pouze nejvýše položené jezero) a vracíme se vláčkem, v němž nezapomeneme zapět píseň Jede, jede mašinka.

Po obědě dorážíme do Bosny-Hercegoviny. Jsou zde stopy ilirské, řecké, římské, středoevropské, ottomanské (osmanské), rakousko-uherské, jugoslávské a současné doby. Prolínají se zde náboženství křesťanské, islám a židovské.

Cesta vede údolím řeky Uny používané, podobně jako známější Neretva, k raftingu. První místo vystoupení bude v Bosanské Otoce. Řeka zde tvoří ostrov a vodopád a vytváří vhodné místo pro pikniky a sport (hřiště na házenou, volejbal, koš). K dopravě na ostrov je nutno použít převozníka. Zde trávíme odpoledne. Převlékáme se ve škole. Obcí procházíme v průvodu a vystoupení se koná na zbudovaném pódium. V organizačním zmatku a hluku si nás rozebírají do rodin. Převážná většina účastníků je ubytována pouze ve dvou rodinách. Muži v počtu 13 jsou ubytováni v soukromí (rodinný domek u lesa na pokraji obce). Po krátkém posezení s domácími se ukládáme k spánku. Pro mne je připraven dětský pokoj plný panenek.

Pondělí 17.7. Do nového dne nás poctivě budí kohout. Používáme koupelnu s WC laděným, v rozporu s normou EU, do modra, který nám neumožňuje předběžně posoudit vlastní zdravotní stav. Po bohaté snídani (bílé pečivo, salám, vajíčka, tvaroh, jogurt, káva, limo) a předání dárků se přesunujeme do místa dalšího pobytu.

V Bosenské Krupě nás starosta obce vede ke hrobu Ivana Zapadla, člena SFOR 2001, který tu zahynul ve 23 letech při čištění území. U hrobu zpíváme píseň Na velických lukách. Obec je centrem sbratření církví. Nedaleko od sebe stojí pravoslavný kostel, islámská mešita a znovupostavený křesťanský kostel (zničený byl 450 let starý).

Je zde nedostatek práce a tak mladí odchází za prací hlavně do Slovinska. Přesto si u nedaleké benzinové pumpy náš druhý stárek velmi rychle vydělal bosenskou marku umytím skel auta tankujícího Rakušana.

Další cesta běží údolím řeky Vrbas se skalami po obou stranách. Toto je běžný vzhled zdejší krajiny na hony vzdálen obsahu písni Hercegovina lauter rovina.

Zastavujeme v městě Jajce. Obsahuje řadu pobořených budov a kulturních památek ve starém městě. Pozůstatky střelby jsou i na fasádách domů. Na náměstí v historické části je pomník obětem poslední války 1992-5. Při parkovišti je vodopád. Za městem dýmající slévárna.

Dále pokračujeme kolem řeky Bosny do Sarajeva. Ubytování se koná v dějišti zimních olympijských her Sarajevo 1984 (z našich vyhrál Ploc) v rekreačním středisku Igman patřící ministerstvu vnitra (sarajevské policii) ve výšce 1200 m. První noci tu budou klesat teploty ke 3 st. C. Přes údolí na kopci Bjelašnica (2067 m) vzhlížíme na poškozený vysílač vychýlený o 30 st..

Ostatní soubory budou v Sarajevu. Naše izolace má zřejmě napomoci nepatovému výsledku voleb, které se tu konají v srpnu.

V budově nás čekají, podobně jako ve většině navštívených míst, turecké záchody, což působí zvláště mužům jisté technické problémy. V areálu policie se nacházejí, mimo hlavní budovu, dva poškozené tanky (bez pásů) a obrněný transportér, dále umělecký výtvar ze zbytků plechu, dva grily a příjemné posezení. Při jednom s tanků je psí bouda. Patrně jde o rekvizity z filmu Čtyři v tanku a pes. Okolní lesy jsou stále zaminované o čemž svědčí tabulky s pirátskými symboly (lebky se zkříženými hnáty) na červeném podkladě.

Vystoupení v Sarajevu předchází průvod městem. Vlastní vystoupení je špatně ozvučeno. Úvodní zvuky připomínají spíše meluzína svolávajícího k modlitbám než cimbálku. Celý festival je pojat jako diskotéka v nezvykle hlasitém provedení (domácí soubory zpravidla doprovází harmoniky, případně ještě kytary a elektronické varhany) a s pichlavým otáčejícím se světlem vrhaným mezi diváky. Navíc se citelně od vody ochlazuje. Po vystoupení obdržíme navštívenku od našeho cititele ze Seattlu (USA) s přáním, že se tam brzy setkáme. Věříme, že je to přání samého Billa Gatese. Chybí totiž maličkost, cca 2 mil. Kč na cestu. Proto s větším vděkem přijímáme přepravku (24 ks) sarajevského piva od naší místní cititelky.

Úterý 18.7. Ke snídani bude bývát obvykle bílé pečivo, med, paštika, marmeláda, máslo, přeslazený čaj s citronem a mléko. Ani obědy se nebudou lišit od sortimentu u nás podávaných jídel (pouze místní čevabčiči je drobnější a tmavší. Přílohou bude stále syrové zelí a rajčata. Je sezóna sklizně sladkých melounů.

Kolem Jablenického jezera a řeky Neretvy projíždíme do Neuma (kromě těch co nemají v pořádku pasy k průjezdu do Chorvatska). Zde se koná koupání v neklidném moři díky větru vanoucímu ke skalnatému pobřeží s pláží pokrytou pichlavým kamínky. Letovisku vévodí hotel Sun přecházející volně ve smetiště (bylo možno identifikovat elektrospotřebiče, nábytek apod.)

Na zpáteční cestě ve vesnici Blaga u Mostaru vidíme pramen řeky Buny vyvěrající ze skály pod horským masivem. Jedná se o nejsilnější pramen vody v Evropě s vydatností 43 m³/s. Kolem řeky jsou restaurace s prostřenými stoly na rybí speciality. Jen hosté chybí.

Kolem silnice se smíšenými (křesťanské i islámské hroby) hřbitovy na obou stranách silnice vyjíždíme do Mostaru. Navštěvujeme obnovený středověký most, symbol sjednocení obou částí města na řece Neretvě. Střechy domů kolem mostu jsou ze štípaného kamene. K Modré mešitě v islámské části vede od mostu cesta (kaldrma) zdobená obrázky skládanými z říčních oblázků s orientálními obchůdky (dučany) po obou stranách cesty. Ve smíšené části svolává meluzín z minaretu své ovečky k večerní modlitbě. Město je plné pozůstatků války. Neobydleny jsou celé ulice. Křesťanští fundamentalisté nedávno vztyčili ve smíšené části na kopci svůj symbol - kříž, čímž dali najevo svoji nevělu na trvalém urovnání konfliktu.

Po návratu na ubytovnu fyzicky zdatní jedinci se přidávají k místním flamendrům a zpívají dlouho do noci.

Středa 19.7. Dopolední zkoušku je nutno dotovat silnou kávou. Automat na jeho výrobu nám byl dán k dispozici a tak se všichni účastníci zájezdu mohli naučit vyrábět místní napěněnou kávu bez lógru - presso. Stačí vyklepat a neztratit kovové sítko do odpadkového koše, naklepnout jemně mletou kávu (asi 20g, domácí klepali vždy dvakrát tj. 40g, náš bývalý barman podle své praxe nabíral kávu kávovou lžící), stlačit ji a pustit přes upevněné sítko páru a pak čekat až tenkým pramínkem káva nateče. Těsně před koncem pobytu dochází ke ztrátě většího z filtrů, ale díky našim zkušeným důchodkyním, které sítko vylovili z kontejneru na odpadky, se předešlo dalšímu rodícímu se konfliktu na Balkáně.

Před opožděným obědem stíháme ještě navštívit sjezdařský areál. Poškozený vysílač stojí z této strany kolmo k zemi. Sběrači bylinek nás přesvědčují, že území je prosté min.

Při odjezdu do Sarajeva reagujeme na blížící se hodinu rozloučení s Jindřichem Hovorkou doma a zpíváme mu píseň Ó hřebíčku zahradnický.

Sarajevo má téměř 300 tisíc obyvatel a je turistické východisko do hor. V okolí Sarajeva se nacházejí pyramidy z předilirské doby (24 tisíc let staré) o jejichž významu vedou teoretici spor. Historické centrum leží při řece Miljacka ve východní části města. Nachází se zde Gazi-Husrevbegova mešita ze 16. století, jež je nejvýznamnější islámskou stavbou na Balkáně. Její mecenáš byl guvernérem Bosny a Hercegoviny v letech 1521-41 a je vedle ní pochován. K dalším nej města patří nejstarší veřejný záchodek na světě a první pouliční dráha na Balkáně z r. 1884.

V roce 1915 zde byl zastřelen, nikoliv sedmi kulami, ale dvěma střelami Gavrila Principa, následník rakouského trůnu Ferdinand, což se stalo záminkou k rozpoutání 1. světové války. Během 2. světové války zde zahynulo 11 500 obyvatel, z toho 9 500 židů (šlo o 90% místní komunity židů, kteří před válkou zde měli 3. největší synagogu v Evropě), jejichž předkové většinou byly vyhnáni ze Španělska v letech 1492-6. V poslední domácí válce v letech 1992-5 se město nacházelo v obležení, při kterém zahynulo 10 tisíc jeho obyvatel všech národností, z toho 1 500 dětí. Jsou zde neodbytné

žebrající děti (nespokojí se jen s bonbóny), které žebrají i v průvodu účinkujících městem. Mnohé jsou vybaveny úředními listinami, že nemají žádné zaopatření. Navečer se koná průvod parkem a vystoupení v letním areálu. Vystoupení je opět zvukově nezvládnuto (zpěv k tanci nám zachraňovali tradičně zpěváci zpívající na mikrofony za muzikou). Přesto právě toto vystoupení považují choreograficky a krojově za nejzdařilejší.

Čtvrtek 20.7. Začínají tropická vedra. Odpoledne nás čeká vystoupení v hercegovinském Konjici. Hranici Bosny a Hercegoviny tvoří 645 m dlouhý tunel zvaný Ivan. Podle místních expertů se tunel dostal i do znaku soustátí v podobě písmene i (BiH). Před vlastním vystoupením si ještě odskočíme k jezeru Boračko (přejezd přes horský hřeben trvá 40'), kde se nachází přírodní koupání. Zde se několik jedinců připěká nedbajíce lékařské diagnózy, že hnědá kůže je mrtvá kůže.

Po přejezdu hřebene zpět se koná průvod městem. Vystoupení proběhne na házenkářském stadionu pokrytém kobercem, kde klepání šavlí v pásnu Pod šable bude dokonale utlumené. Na úvod mluví ministr financí a dle počtu zúčastněných souborů (cca 15 souborů vystupovalo 2x po 5'), se dá soudit, že jde o nejprestižnější vystoupení. Domácí krojovaní narkomané od nás vlevo po příchodu na stadion si zapalují nezbytné cigarety a v náruživém popotahování vydrží po celou dobu projevu ministra. Špatné ozvučení se projevuje hučením mikrofonů až po jejich celkové vypnutí v době zpěvu našich žen a je výsledkem proběhlé zvukové zkoušky.

V místní shopping centru, kde jsme při obědě výhodně za místní kilometr (KM = konvertibilní marka = cca 15 Kč) koupili 0,5 l piva v plechovce, se chystá při 2 del piva na osobu diskotéka vystupujících souborů na kterou dorážíme jako první. Naše děvčata předvádí karičky bez muziky, zpěvačky zpívají černým šerifům zabezpečujícím budovu písně z Podluží a než dorazí další soubory pivo vyprchá a odjíždíme domů.

Pátek 21.7. Odpoledne se opět koná návštěva Sarajeva. Provádíme nezbytné nákupy na orientálním bazaru. Vystupuje se v nedalekém Hadžiči ve sportovní hale. Během našeho vystoupení mikrofon hučí stejně silně jako zpěv, neboť zvukař si dává nezbytnou cigaretu. Rovněž diváci si neodpouští cigarety ve zdejší sportovní hale. Večer se koná posezení s našimi hostiteli, které se protahuje do ranních hodin. Vzhledem k tomu, že i naši hostitelé kouří vždy a všude, čeká je zakrátko u nás těžký abstáček.

Sobota 22.7. Loučíme se se svými hostiteli (kuchaři) písni Pijme vínečko dobré je a koledou Děkujeme pánu hospodáři. Pořizujeme nezbytné foto. Za to máme slíbenou po návratu z vystoupení další večeři. Vystoupení se bude konat v horském letovisku Umoljani. Letovisko stejně jako celá Bosna-Hercegovina je ideálním prostředím pro pěstování včel, jejichž med patří mezi nabízené zboží při cestách. Teplem kvasící med

je výborným desinfekčním prostředkem (stačí vzpomenout návrat Alexandra Makedonského z jeho východního tažení). Horské serpentiny jsou pro náš dlouhý autobus nepřekonatelné a tak přeseďme do mikrobusů. Toto vystoupení je nejlépe ozvučeno a je slyšet na stránkách letoviska. Bratříme se s hostitelským souborem z KUD Pazariče. Opéká se jehně, narážíme pivo. Nazpátek k našemu autobusu odjíždí mikrobusem pouze kufrý a nakladači kufrů, neboť řidič původního mikrobusu zmizel. Zbytek souboru se vrací se zpěvem k autobusu pěšky.

Po večeři se znovu loučíme s hostiteli písní S pánem bohem a muzika přidává instrumentálky. Pak už nás čeká jen cesta zpět s nezbytnou konzumací zbylých zásob, z části pokrytých ušlechtilou plísňí.

Neděle 23.7. Ve 13. hod. přijíždíme na Charbulku mezi své nejbližší.

VL

P.S. Bližší informace o **Bosně** je možno získat v muzeu Antropos v Pisárkách. Instalovaná výstava s názvem Bosna v čase fotografií Rudolfa Brunera-Dvořáka potrvá do listopadu.

Jedna bosenská noc

Našemu zájezdu do Bosny a Hercegoviny se dá říkat mimo jiné „plný změn.“ V plánu byla tři vystoupení a tři volné dny. V den odjezdu jsme věděli o další prezentaci, na místě pak zjišťujeme, že programů bude šest a volno pouze v úterý... jedou s námi jiní řidiči s jiným autobusem, a to zdaleka není vše. Ale nestěžuju si, ani náhodou. Byla jsem v rámci možnosti spokojena, jen kdyby svatý Petr tolik netopil.

Co všechno se událo, o tom budou psát jiní. Chtěla bych jen trochu zpestřit oficiální pohled, kdy se autor omezí na popis míst, kudy jsme projížděli, kde jsme vystupovali, kolik tam bylo souborů a které atd. Tak tedy k věci.

Když je rozhodnuto o neúčasti mužského sboru, máme dojem, že nám bude smutno. Jsou to většinou pěkné potvory, ti naši pánové, ale patří k nám. „Samy se musíme snažit, aby bylo na co vzpomínat.“ Bude, za to ručím. Nejen na týden s tureckými záchody, foto „s Bjelašnicí v pozadí a s pozadím v popředí“ nebo dvojřad před vstupem na Plitvička jezera, kdy se Karel Klodwig mohl považovat za samodruhého, byl paličatě počítán za dva...

Zrovna tak na naši první noc v Bosanské Otoce. Po vystoupení na náměstí a převleku do civilu seděli ti zodpovědní ve škole a psali a třídili (asi v deset večer). Ale ne aby přečetli ještě venku na schodech, kde se svítilo, kdo s kým bude. „Jděte za Fajem a Ninou...“ Což znamenalo do přítomí mezi hlučný dav, protože ve středu městečka to teprve začínalo vřít! Musíme hodně natáhnout uši, abychom slyšely ortel: „15 ženských spí společně, držte se tady toho chlapa.“

Dál můžete pustit fantazii na špacír jako my: děvčata i ženské ve věku od - do vlečou kufrý za neznámým mužským, kamsi na parkoviště. Všude skoro tma. Stojí tam mimo jiné auto, všechny dveře otevřené. Šoféra samozřejmě nevidíme a náš vůdce rezolutně řekl něco ve smyslu „první čtyři nastupovat!“ Nedá se nic dělat, jdeme do toho čelem... s Yvonou, Pavlou a Blaženou

nasedáme a ve chvíli ujíždíme bůhví kam. Co se dělo ve voze, dokáže si představit málokdo... „To nikomu nevyličíš, to musíš zažít!“ – tohle sedí přesně. Zaplat' Bůh, že šofér nerozuměl, protože naše úvahy na téma, kolik na nás Krůžek vydělá velbloudů a že se určitě potkáme někde v harému nebo na trhu s lidským masem, to by těžko strávil. Blažena silou vůle drží kufr pohromadě a směje se s náma.

I tady bylo všechno jinak. Jsme jako první sled vyloženy v pořádku kdesi na ranči za městem. Ze šoféra se vyklubal sympaták Enes, obratem jede pro další várku. Nás uvítala paní domu Remiza, jako z pohádky Tisíce a jedné noci. Ovšem chovala se poněkud nepohádkově: začala neúnavně snášet pití a krmení, posléze polštáře, deky, matrace... Když jsme tu všechny a lůžka nestačí, děvčata si vzal „pod křídlo“ Enes (prý bere ty mladší), nocovala v domě naproti a k nám přijdou na snídani a kávu. Vyalily jsme dárky. Jenom ta slivovice a becherovka možná přijde nazmar – u čelní strany stolu je na stěně veliký obraz Kaaby, neklamné znamení muslimské domácnosti. Ale spaly jsme krásně, a ráno ten výhled!

Po snídani a rozloučení nás odvázel domácí pán. Žeňa se ptala, zda se má připásat, odvětil: „Ni, ja sam policajt!“ Kdo ví, možná signalizoval někam dál, že se bez tohoto dozoru neobejdeme, a proto nás čekal týden na policejní chatě. Zkrátka, u Bešičů bylo příjemně, a to je podstatné.

Dobře skončila naše první noc v Bosně. Ty další už ji nemohly trumfnout.

-JA- / Jana Hůsková

muslimky ze Slovákého krůžku v Brně

foto Jiřina Lacinová

Předhodové zpívání

V pátek 1.9. se uskutečnilo předhodové zpívání mužského sboru v Dolních Dunajovicích.

Pozvání nám tlumočil jménem pořadatelů náš člen Pavel. Současně vyjadřoval obavy z našeho vystoupení, neboť se obával, že se předčasně zrušíme. Cestu jsme podnikli ve vlastní režii známou autobusovou linkou Brno-Mikulov. V autobuse jsme nesměli vytáhnout láhve a po příjezdu museli jít všichni povinně na vydatnou večeři do hotelu Praha.

Sešli jsme se v rekordním počtu 13 lidí (chyběl pouze jeden z přihlášených účastníků) a jak se později ukázalo, byli jsme nejméně početným souborem, navíc nejpestřeji oblečený do krojů různých regionů (Hornácko, Severokvyjovsko, Ždánsko).

Vlastní rozezpívání proběhlo v Pavlovém sklepě, připraveném na novou sklizeň vína. Přesto jsme se shodli, že nalévaný vlašák byl celý rok před námi utajován.

Vystoupení se konalo od 20 hod na návsí pod májí nadstavovanou ze tří smrků, nahoře elektricky osvětlenou. Nevydumali jsme však, jak v tom omezeném prostoru mohla být tak vysoká mája pomocí jeřábu postavena.

K tanci a poslechu hrála CM Slováckého krúžku v Brně, která prokládala svou hrou vystoupení přítomných mužských sborů z Březí u Mikulova, z Pohořelic, ze Slováckého krúžku v Brně a z Dolních Dunajovic. Předvedli jsme hornácké pásmo mlynářských tzv. 'předvolebních' písní, neboť hned úvodní píseň je předvolební.

Posuďte sami:

*...Zabil 'Mynár Zemana' pro vodu,
ja že si on dovolil 'Slobodu'...*

V naší režii začaly i následující zpěvy a tance před muzikou.

Místní Podlužáci se prosadili svou hymnou 'Zpívali mužáci pod kaštany u máje' a přispěl i místní ženský sbor. Stoly byly plné jídla (tlačenka, salám, chleba, červené, bílé burčák, koláčky, trnkové buchty) a my jen litovali, že jsme tak bohatě večeřeli.

Ve 23 hod jsme dostali přistavený autobus na půlnoční rozjezd v Brně a vyfasovali výslužku v podobě vína. Pořadatel nás ujistil, že jsme nebyli pozvání naposledy (v předchozích letech se zpívání krylo s termíny mezinárodních folklorních festivalů v Brně).

Návrat probíhal se zpěvem a protože jsme nestihli otevřít všechny láhve, bylo rozhodnuto, že se následující pěvecká zkouška bude konat hned první středu v září.

Na zkoušku se dostavilo 6 zpěváků přesně podle Zákona o počtu skutečně zúčastněných členů mužského sboru.

Názory, diskuse, polemiky

Zamyšlení nad létem 2006

Bylo léto, horké léto a v něm mimo jiné i dvě folklórní akce, a to Strážnice a Hornácké slavnosti ve Velké.

Na Strážnici se těším každý rok a každý rok ji také navštěvuji. Setkání s pěknou písničkou, známými tvářemi, muzikanty, zpěváky a folklórními nadšenci, to je asi to hlavní, co mne sem táhne. Nejinak tomu bylo i letos. Potěšil mne pražský Slovácký krúžek, který byl nalezen v hojném zastoupení a v dobré náladě, snad i proto, že zde měl oficiální povinnosti. Čest nás, „Brňáků“ tradičně zachraňovala sestava pěvců seskupených okolo Zdenka Kopřivy. Se slzou v oku jsem zavzpomínal na léta, kdy se slavností v hojném počtu účastnila i chasa našeho krúžku. Nicméně ochlazení ve sklepe Strážničana, a v současnosti i člena našeho mužského sboru, Mirka Stanislava mi natolik pozvedlo náladu, že jsem nejenom shlédnul večerní programy (mimořádně zejména pořad věnovaný Lašsku měl výbornou úroveň), ale jsem si i aktivně zazpíval při cimbálových muzikách v noci s hudci. Rád bych se ještě zmínil o dvou pořadech. Je to v první řadě již tradiční soutěž verbířů, letos obzvláště významná po zapsání slováckého verbuňku do seznamu UNESCO, na které se významnou měrou podílel náš bývalý starosta Jan Miroslav Krist. Je to i výzva pro chasu Slováckého krúžku v Brně, a nejenom pro ni, k rozvíjení a prezentaci tohoto krásného tance kupřikladu na besedách, ale i jiných akcích krúžku. Druhý pořad, který byl pro mne milým pohlázením byl nedělní dopolední pořad v amfiteátru „Zahrada“ věnovaný lásce k písničce. Pořad nazvaný „Bezejmenní básníci“ režírovala dvojice Břetislav Rychlík a J. Plocek a zazpívaly tam osobnosti jako např. bratři Holí, Vlasta Grycová, J. Nečas, J. Rokyta.

hody ve skanzenu

Mirek Stanislav

Sboreček žen z Lipova

foto Mirek Dostál

Velká nad Veličkou a její hornácké slavnosti to už je pojem, který zná každý folklórista. Na letošní „Velkou“ jsem se dostal po několikaleté přestávce, o to více jsem si ji mohl prožít.

Už tradiční jarmark se vyznačuje bohatostí a kvalitou lidových výrobků, aneb chybí-li Ti něco ke kroji, jed' do Velké. Sobotní program zahájilo zpívání sborů pod hradbami (spíše nad hradbami) velického kostela - „Nám sa porad cosi zdá“ věnovaný 10 výročí založení mužského sboru z Lipova. Programem provázel Ladislav Jagoš – Jožíček a předvedly se v něm v plné zbroji mužské i ženské sbory z oblasti. Já osobně bych rád vyzdvihl vytříbený projev Pavla Jagoše, ale i vyrovnané a melodicky čisté zpěvy všech sborů. Nádherné kroje k tomu, a člověk je v oblacích. Na hornácký stadión jsem se musel proposlouchat přes zahradu u Kynčlů, kde ve volně pojatém pořadu zazněly balady a gajdy gajdoše a spisovatele Pavla Popelky. Posezení v zahradě bylo velmi příjemné také díky stínu stromů a výbornému „huzenému“ od kamarádů ze Slováckého krúžku. Večer na stadiónu byl slavnostní, velkolepý a fascinující. Hlavní program večera byl z první poloviny věnován slováckému verbuňku v pojetí hornáků zejména školy L. Jagoše – Jožíčka a byl připraven L. Jagošem a J. M. Kristem. V druhé části nás provedl historií hornácké cimbálové muziky Martina Hrbáče. Při vstupu Mirka Dudíka, vnuka legendárního Samka Dudíka zavzpomínala srdce pamětníků. Když pak na obzoru projel poslední vlak do Javorníku, to už se schylovalo k tradiční noci s hudci. Zpívalo se až do rána. Ovšem tradiční třešinka na dortu je nedělní zpívání u Kuželovského mlýna. To letošní bylo ve znamení 600 let vzniku Kuželova, kulatého výročí pana řídícího Okénky, a vzpomínky na proslulého lidového vypravěče Vaška Mlýnka. Takže mimo krásných posluchačských zážitků jsem se i od srdce zasmál. Na závěr jsem se rozloučil se slovenskými přáteli z bratrského krúžku v Bratislavě a snědl vynikajícího utopence od naší houslistky Evičky, takže ...nemělo to chybu.

Kdybych měl srovnat ? Tož každé je jiné. Hlavní je být při tom ! A to přeji pro příští sezónu všem, jak mladým tak i starým.

Pro Krúžkozor Mirek Dostál

Reakce na článek Pohledy a pocity od súdné stolice, Krúžkozor č. 72

1. 'Co nás udivuje, že z některých článků v Krúžkozoru (např. Po stopách zlaté lyže) se dovídáme, že **v rozporu se stanovami** máme ve Slováckém krúžku 'lyžařskou sekci' a dokonce 'stálého místopředsedu pro lyžování'...

Znamená to snad, že účelem, či posláním Slováckého krúžku bude provozovat i sport, snad pro zvyšování fyzické zdatnosti tanečníků, zpěváků a muzikantů? Překvapuje nás to u autora obou článků, které uvádí čtenáře v omyl....'

Autor příspěvku ke svému závažnému obvinění bohužel neuvádí žádný paragraf o který svůj názor opírá.

Lyžařská sekce je neformální složka členů krúžku stejně jako súdná stolice (nebo umělecká rada) a vznikla v lednu roku 2004 z potřeby většího pohybového vyžití v Krúžku (viz článek Nové směry ve Slovákém krúžku, Krúžkozor č.64).

Stálý místostarosta nemá podle Stanov žádnou náplň. Proto jsme ho pověřili, do vyřešení jeho náplně, vedením lyžařské sekce. Tak se stala funkce **stálého místostarosty (pro lyžování)** smysluplná.

Akce Po stopách Zlaté lyže jsou **v souladu se stanovami**: 'Naplnujeme tím cíle krúžku (§ 2. písmeno d) pěstovati společenské styky mezi členy), povolenými prostředky (podle § 3. písmeno c) pořádáním výletů, zájezdů) viz Stanovy Slovákého krúžku v Brně.'

2. **'Místo pietní vzpomínky** na věrného člena Slovákého krúžku, **vyloučení** ...Začínám však sám uvažovat, zda bych této ostudě a ponížení neměl dle mínění 'VL' již předejít...'

'**Smrt** si nevybírání, přichází nečekaně a tímto přirozeným odchodem vše zaniká, jen pozůstalým zůstávají starosti, majetek a dluhy po zemřelém. **To by mělo stačit pro důstojný zánik členství** bez použití drsného vyjádření - vyloučení pro výstrahu!'

Plně souhlasím s pisatelovým tvrzením a jsem velice rád, že se naše názory v této oblasti po 16 měsících opět setkaly.

Dle Stanov §5 ř.7 Členem býti přestává, kdo své vystoupení písemně oznámí nebo kdo byl výborem vyloučen, neboť po dobu delší jednoho roku neplní řádně a včas povinnosti člena spolku...

Toto znění Stanov je mínění drtivé většiny účastníků valné hromady, kteří pro ně hlasovali! Osobně jsem jako jediný pro Stanovy nehlasoval. Dokonce jsem na valné hromadě otevřel i otázku ukončení členství včetně vyloučení u zemřelých členů (podpořil mě Ing. Šumbera). Byli jsme však přehlasováni a mínění většiny respektuji.

Pisatele mohu ujistit, že jako čestný člen nemá žádné povinnosti a proto u něj vyloučení pro neplnění povinností nepřichází v úvahu. Může tak s klidnou duší přemýšlet, jak v souladu se svým posláním ve funkci revizora napomůže nápravě kritizovaného stavu!

VL